

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sifre Kodesh

‘im targumim u-ve’urim mi-meḥabrim shonim

Sefer Yehezkel

Landau, Moses I. Landau, Moses I.

Prag, 597 [1836 oder 1837]

הכ לאקזחי

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9132

יחזקאל כה

הפליט ותדבר ולא תאלם עוד
והיית להם למופת וידעו כי אני
יהוה:

כה (א) ויהי דבר יהוה אלי
לאמר: (ב) בן אדם
שים פניך אל בני עמון והנבא
עליהם: (ג) ואמרת לבני עמון
שמעו דבר אדני יהוה כה אמר
אדני יהוה יען אמרת האח אל-
מקדשי כי נחל ואר אדמת
ישראל כי נשמה ואר בית
יהודה כי הלכו בגולה: (ד) רכון
הנני נתנד לבני קדם למורשה
וישבו טירותיהם בך ונתנו בך
משכניהם המה יאכלו פריך
והמה ישתו חלבך: (ה) ונתתי
את רבה לגנה גמלים ואת בני

עמו

תרגום אשכנזי עד

דעו פליטלינג דיין מונר בע-
עפנעט, דוא ווירסט שפרע-
כען אונד ניכט מעהר פער-
שטוממט ערשיינען, ווירסט
איהנען ויין צום צייכען, דאס
מיט זיא עם איינזעהען, דאס
איך דער עוויגע בוי.
כה (א) דעם עוויגען ווארט
ווארד מיר, וויא
פאלגט: (ב) ערדענוואהן! וועני-
דע דיין אנגעזיכט געגען דיא
קינדער עמו'ס, אונד ווייזא-
נע איבער זיא; (: שפריך צו
דען קינדערן עמו'ס: הארעט
דאס ווארט דעם הערן, דעם
אללמעכטיגען! זא שפריכט
דער הערר, דער אללמעכט-
ג: ווייל דוא טריאוסף אויס-
רועסט איבער מיין הייליג-
טהום, דאס עם דארניערער
ליענט, אונד איבערדען באדען
ישראל'ס, דאס ער פערדעט
איזט, אונד איבער דאס הויז
יהודה, דאס עם אין געאנ-
גענשאפט גינג; (ד) דארום גע-
בע איך ויך דען קינדערן דעם
מארגענלאנדעם צום בעזיטצען,
זיא ווערדען ערכויען איהרע

פאללעסטע בייא דיר, איהרע וואהנוגען ווערדען זיא בייא דיר אויפשלעגען, די ינע
פריכטע ווערדען זיא פערצעהרען, אונד די ינע טילך ווערדען
זיא טרינקען. (ה) רבה מאכע איך צום לאגער פיר קאמעלע, אונד (דמז למד)

דער

ר ש י

הפליט. עם הפליט: ותדבר ולא תאלם. לפי שאמתי לך ונאלמת ולא תהי' להם וגו'
מעתי יראו שדכריך אמת ולא תאלם עוד מהתנבאות להם:
כה (ג) האח. לשון שמא': כי נחל. כי נחל ויהי מורסה לאזורים: (ד) לבני קדם.
כשדים וארם לכל מזרח הם:

ב א ו ר

לשמעם לאזנים. (בו) אח הפליט, כהפליט. ולא תאלם עוד, גדופיהם לא יכרויך עו-
לשחוק, ולא יאמרו הלא ממזל משלים הוא אבל יאמינו וכהיית להם למופת.
כה (ג) כי נחל, הנכון לפרשו מארש חלה והוא הנסעל ונשטטה ל' הפעל, והשתמש בו הנביא
על כל האלה. (ד) וישבו טירותיהם בך, ענינו, יכנו טירותיהם בך לשנת.

ר 10* יען

דער קינדער עטוון'ס צור
 שאאפהירדע, זא זאללט איהר
 עם ערפאָהרען, דאָס איך דער
 עוויגע בין. (ו) דען זאָ שפּריכט
 דער הערר, דער עוויגע: ווייל
 דוא (פֿריידיג) דיא הענדע צו:
 זאממען שלענסט, מיט דעם
 פֿוסע שטאַמפּפֿעסט, אונד
 פֿאַלל אינגערער שאַדענפֿריי:
 דע איבער דאָלאַנד ישראל'ס
 האָהנעסט; (ז) דאַרום ווענדע
 איך מיינע מאַכט געגען דיך,
 ווייל דיך געבען דען פֿעלקערן
 צור בייטע, דיך פֿערניכטען
 אויס דער פֿעלקערצאָהל,
 אונד דיך הינוועג טילגען אויס
 דען רייכען, גאַנץ אויפֿרייבען
 ווייל איך דיך, דאַמיט דואַ עם
 ערפֿאַהרעסט, דאָס איך דער
 עוויגע בין. (ח) זאָ שפּריכט
 דער הערר דער עוויגע: ווייל
 מואב אונד שעיר זיך אויס-

עמון למרביץ צאן וידעתם כי
 אני יהוה: (ו) כי כה אמר אדני
 יהוה יען מחאך יד ורקעך ברגל
 ותשמה בכל שאטה בנפש
 אל אדמת ישראל: (ז) לכן
 הנני נטיתי את ידי עליך
 ונתתיך לבג לגוים והכרתיה
 מן העמים והאבדתיה מן
 הארצות אשמידך וידעת כי
 אני יהוה: (ח) כה אמר אדני
 יהוה יען אמר מואב ושעיר הנה
 ככל הגוים בית יהודה: (ט) לכן
 הנני פתח את פתח מואב

מהערים

לבו קרי

שפרעכען, דאָז הווי יהודה וויא זאללע פֿעלקער, (ט) דאַרום עפֿאַנע איך דיא
 גרענע-

ר ש י

(ו) יען מחאך יד ורקעך ברגל. לשם שמחה ואף על פי שנראה הספר (לעיל ג') אמר
 בן לענין אבל הנה בכפך ורקע ברגליך ואמור האח יש דברים שעושין אותם לחבל ולשמחה
 אבל אין עניני' שזה וכן חלילים לכלה ולמת. ורקעך לשון מרפס: ככל שאטך. לשון בזיון
 פותרין בו כמו ויבו עשו (בראשית כ"ה) שחרגום אונקלוס ושטע עשו. ואני אומר שאט
 לשון שאף גולחמנ"ט בלע"ז: (ח) הנה ככל הגוים בית יהודה. בטלה אהבת הקב"ה מהם
 ונמאסו לתת ביד נבוכדנצר בשא' הגוים. ומ"א שנכנסו להיכל וקפלו לירות הכרובים של
 שלמ' על קיר ההיכל כמעט איש ולויות (מלכי' א' ז') והבליאוס לחון אמרו ראו אלו שהיו
 מראים עלמ' כלנועים במה היו עוסקין: (ט) הנני פותח. את מנצרי ארץ מואב אשר בספר
 בסוף גבולס הוא הכתף סוף גבול ארכ' כמו (שמות כ"ז) ולכתף השנית אל הכתף דמתרגם

ב א ו ר

(ו) יען מחאך יד, מחאך לשון ספוק יד על יד, וכמאז נהרות ימחו כף (תהלים ל"ח ח').
 בכל שאטך, לשון בזיון פותרין בו, כמו ויבו עשו (בראשית כ"ה ל"ד) שחרגום אונקלוס
 ושטע עשו. בפסוק האחר יוסיף הניחא לחזות עליהם קשות מבראשונה, כי על אמרם
 ה' א' ה, יגרשו רק מארכס, אבל על מחאת ידס ורקעת רגלס, שדס סימנים יותר מפורסמים
 על שמחת לבנס, יהיה עונס גס יותר קשה, כי ינחתו מהעמים. (ז) לבג, אס לפי הקרי
 או לפי הכתיב ענינו אחד כי בג פירושו מאכל, כמו פת בג (דניאל א' ה'). אשמידך, ענינו
 באשר אשמידך תדע כי אני ה'. (ח) ככל הגוים, לא הועיל להם בית המקדש ושכינת האל
 בתוכם, ולוקס ע"י נבוכדנצר בשאר הגוים, (רד"ק). (ט) כתף, כנוי גם בן לגבול (יהושע
 ט"ז

יחזקאל כה

חרגום אשכנזי עה

מהערים מעריו מקצהו צבי
 ארץ בית הישימות בעל מעון
 וקרית מה: (י) לבני קדם על-
 בני עמון ונתתיה למורשה
 למען לא תזכר בני עמון
 בגוים: (יא) ובמואב אעשה
 שפטים וידעו כי אני יהוה:
 (יב) כה אמר אדני יהוה יען
 עשות אדום בנקם נקם לבית
 יהודה ויאשמו אשום ונקמו
 בהם: (יג) לכן כה אמר אדני
 יהוה ונטתי ידי על אדום
 והכרתי ממנה אדם ובהמה
 ונתתיה חרבה מתימן ודרגה

גרענע מואב'ס פאן דער וויי-
 טער הויפטשטערטע אונד
 פאן דער זייטע זיינער גרענצ-
 שטערטע, דיא ציערדע דעס
 לאנדעס, (דמז) בית הישימות,
 בעל מעון אונד קריתים, (י) אונד
 געבע דען קינדערן דעס מאַר-
 גענלאַנדס דיא קינדער עמון'ס
 צום בעזיטצע, דאמיט ניכט
 מעהר ערוועהנט ווערדען דיא
 קינדער עמון'ס אונטער דען
 פֿעלקערשאַפֿטען. (יא) אונד
 אויך אן מואב איבע איך
 שטראַגעריכטע אויס, דא-
 מיט ויא ערקענגען, דאס איך
 דער עוויגע בין. (יב) (פֿענענר)
 שפּריכט דער הערר דער
 עוויגע אַלואַ: ווייל אדום בייא
 דער ראַכע אַם הויזע יהודה
 מיטווירקטע, אונד זא זיך
 זעלבסט ראַכע נאָהם אן איה-
 נען, האַט עס זיך שווער פֿער-
 שולדעט; (יג) דאָרום שפּריכט

וקריתמה קרי. נחרב

דער הערר, דער עוויגע, אַלואַ: מיינע מאַכט ווענדע איך געגען אדום, ווילל פֿערטילגען דאָרויס מענשען אונד פֿיעה, אונד פֿאָן חיימן ביו דרן עס וויסטע מאַכען, דורך דאָ שווערט

ר ש י

לעזנא: (י) לנני קדם, אפתח אותם שינאו על בני עמון דרך ארץ מואב: (יג) ודונה ויתני

ב א ו ר

ט"ו מ'). מהערים, ענינו הנני פתח את כחף מואב כאשר אחז ביד האויב בני ארץ. מהערים
 ר"ל מערי הגבול, ומה היא בני ארץ? בית הישימות. בית הישימות, עיר גבול הימה נג
 האדבר, כאשר נראה ממדבר (ל"ג מ"ט). בעל מעון, כי רמיה (מ"ח ג) מקרא העיר הזאת
 בית מעון ונראשונה הימה לשנט ראובן ואח"כ הורישום בני מואב. וקריתמה, גם העיר הזאת
 לפנים לראובן תחשב (במדבר ל"ב ל"ז) ואח"כ באם בדי מואב. (י) לבני קדם, ר"ל כאשר
 בני קדם אקח את נקמתי מבני עמון, כן אעשה גם שטעים במואב. (יב) בנקם נקם, כמו
 בנקמי נקמתי. לביח, כמו מבית, ושיעורו כך, יען אשר עזר אדום לאויבי ישראל אשר
 שלחתי עליו לנקום נקמתי ממנו על אשר הפר את בריתי, ולא לבד כי לא היה בעזרת ישראל,
 אבל גם הכר להם לנקום נקמתי עלמו; ע"כ ויאשמו אשום וגו'. ונקמו בהם, אדום מישראל,
 ר"ל בזאת אשם אשם, על כי מאכנה בדבר הכר לישראל, כי אס נפרט, ונקמו בהם, בית
 יהודה יקח נקמה ממואב, הנה אינו פה מקומו, אבל אחר לכן שנפסוק האחר. (יג) מתימן
 ודרגה, הראשונה עיר במזרח אדום (ימיה מ"ט ז'), והשנית ג"כ על גבול אדום מלד מערב
 לארץ

שוועררט זאללען זיא פאל-
לען !! — (יד) דורך דיא האנד
מיינעם פאלקעס ישראל ווער-
דע איך מיינע ראכע פאללפיה-
רען, נאך מיינעם צארנע אונד
נאך מיינעם גריממע ווירר עם
מיט אדום פערפאהרען, דא-
מיט זיא מיינע ראכע קעננען,
זא שפריכט דער הערר, דער
אללמעכטיגע. (טו) (פערנער)
שפריכט דער הערר דער עווי-
גע אלזא: ווייל דיא פלשתים
צור ראכע מיטווירקען, אונד
מיט איונערער שאדענפריידע
זעלבסט ראכע נעהמען, פער-
העערענד וועגען אוראלטער
פוינדשאפט; (טז) דארום
שפריכט דער הערר, דער
עוויגע אלזא: מיינע מאכט וועג-
דע איך געגען דיא פלשתים,
האטטע אויס דיא כרתים, אונד
פערניכטע אויך דען איבער-
רעסט אן דער מעערעסקי-

בתרב יפלו: (יד) ונתתי את-
נקמתי באדם ביד עמי ישראל
ועשו באדום כאפי וכחמתי
וידעו את נקמתי נאם אדני
יהוה: (טו) כה אמר אדני יהוה
יען עשות פלשתים בנקמה
וינקמו נקם בשאט בנפש
למשהית איבת עולם: (טז) לכן
כה אמר אדני יהוה הנני נוטה
ידי על פלשתים והכרתי את-
כרתים והאבדתי את שארית
חוף הים: (יז) ועשיתי במ נקמות
גדלות בתוכחות חמה וידעו כי-
אני יהוה בתתי את נקמתי במ:

ויהי
סמע; (יז) איך איבע גראסע ראכע אויס אן איהנען דורך ציכטיגונגען הייסען גריממעס,
דאמיט זיא ערקענגען, דאס איך דער עוויגע בין, ווען איך מיינע ראכע אן איהנען פאללפיהרע.
אים

ר ש י

ויהי 77: (יד) ביד עמי ישראל. הם יהיו שלומי לנקום נקמתי: (טו) יען עשות פלשתים
בנקמה. בשנאה ובפרך כאלם הנוקם נקמתו באויבו: (טז) את כרתים. עמא דמיינן
לאישתילאה. ואמר אני לפי שראיתי נמקום אחר קורא אל כלשמים כרתים הוי יושבי חבל
הים גוי כרתים (לפניה ב') ואינו קירח כן לאומה אחרת נראה בעיני שיש גבול בפלשתי' ששמו
כרתי וכן אני מולא בספר שמואל (א' ל') בגדוד אשרף את קלג אנחנו פשטנו על נגב הכרתי:
חוף הים. מארק"א בלע"ז הם פלשתים שיושבים במקצוע דרומית מערבית של גבול ארץ ישראל
על הים האחרון:

בעשתי

ב א ו ר

לארץ ישראל (ירמיה כ"ה כ"ג). (טו) למשהית, כנר פירשתי לעיל, כמו כמשחית, והוא
חומר לאנשי מלחמה אשר יפסטו גדוד בארץ אויביהם ובזדון, ואם גם לא יועיל להם יחריבו
את סנא בידם, כמו המלכ והמשקית (ש"א י"ד ע"ו). איבת עולם, מאינת עולם, ועולם
במו ועבדו לעולם, כלומר ישנה. (טז) כרתים, לפי פשוטו הוא מחוז בארץ פלשתים על חוף
הים, כי לפניה קורא אל הפלשתים: הוי יושבי חבל הים גוי כרתים (ככניה ב' ה'), אבל יונתן
והזקנים פירשו איש איש על דרך אחר.

ויהי